

8. तूरविरूण धूवज

Question 1:

शुद्धकथनस्य समक्षम् 'आम्' अशुद्धकथनस्य समक्षं 'न' इति लिखत-

(क)	अस्माकं राष्ट्रस्य ध्वजे त्रयः वर्णाः सन्ति।	-
(ख)	ध्वजे हरितवर्णः शान्तेः प्रतीकः अस्ति।	-
(ग)	ध्वजे केशरवर्णः शक्त्याः सूचकः अस्ति।	-
(घ)	स्वतन्त्रतायाः आन्दोलने लक्षाधिकाः जनाः स्वप्राणान् अत्यजन्।	-
(ङ)	अस्माकं ध्वजः अनेकत्वे एकत्वस्य सूचकः।	-

Answer:

(क)	अस्माकं राष्ट्रस्य ध्वजे त्रयः वर्णाः सन्ति।	आम्
(ख)	ध्वजे हरितवर्णः शान्तेः प्रतीकः अस्ति।	न
(ग)	ध्वजे केशरवर्णः शक्त्याः सूचकः अस्ति।	आम्
(घ)	स्वतन्त्रतायाः आन्दोलने लक्षाधिकाः जनाः स्वप्राणान् अत्यजन्।	आम्
(ङ)	अस्माकं ध्वजः अनेकत्वे एकत्वस्य सूचकः।	आम्

Question 2:

अधोलिखितेषु पदेषु प्रयुक्तां विभक्तिं वचनं च लिखत-

पदानि विभक्तिः वचनम्

यथा- त्रयाणाम् षष्ठी बहुवचनम्

समृद्धेः -----

नागरिकैः -----

पट्टिकानाम् -----

प्राणानाम् -----

Answer:

पदानि विभक्तिः वचनम्

यथा- त्रयाणाम् षष्ठी बहुवचनम्

समृद्धेः षष्ठी एकवचनम्

वर्णानाम् षष्ठी बहुवचनम्

उत्साहस्य षष्ठी एकवचनम्

नागरिकैः तृतीया बहुवचनम्

पट्टिकानाम् षष्ठी बहुवचनम्

प्राणानाम् षष्ठी बहुवचनम्

Question 3:

एकपदेन उत्तरत-

(क) अस्माकं ध्वजे कति वर्णाः सन्ति?

(ख) त्रिवर्णं ध्वजे शक्त्याः सूचकः कः वर्णः?

(ग) अशोकचक्र कस्य द्योतकम् अस्ति?

(घ) त्रिवर्णः ध्वजः कस्य प्रतीकः?

Answer:

(क) त्रयः

(ख) केशर वर्णः।

(ग) सत्यस्य, धर्मस्य, अहिंसाश्च।

(घ) स्वाभिमानस्य।

Question 4:

एकवाक्येन उत्तरत-

(क) अस्माकं ध्वजस्य श्वेतवर्णः कस्य सूचकः अस्ति?

(ख) स्वतन्त्रतायाः आन्दोलने कस्य महती भूमिका आसीत्?

(ग) अस्माभिः कस्य मानसम्मानरक्षा करणीया?

(घ) ध्वजस्य श्वेतपट्टिका कस्याः सूचिका अस्ति?

Answer:

(घ) स्वधर्मात् प्रमादं वयं न कुर्याम।

(ग) अस्माभिः ध्वजस्य मानसम्मानरक्षा करणीया।

(घ) ध्वजस्य श्वेतपट्टिका सात्विकतायाः निर्मलतायाः च सूचिका अस्ति।

Question 5:

अधोलिखितवाक्येषु रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) अस्माकं त्रिवर्णध्वजः विश्वविजयी भवेत्।

(ख) स्वधर्मात् प्रमादं वयं न कुर्याम।

(ग) एतत् सर्वम् अस्माकं नेतृणां सद्बुद्धेः सत्फलम्।

(घ) शत्रूणां समक्षं विजयः सुनिश्चितः भवेत्।

Answer:

(क) अस्माकं कः विश्वविजयी भवेत्?

(ख) स्वधर्मात् किं वयं न कुर्याम?

(ग) एतत् सर्वम् अस्माकं नेतृणां कस्य सत्फलम्?

(घ) केषां समक्षं विजयः सुनिश्चितः भवेत्?

Question 6:

उदाहरणानुसारं समुचितैः पदैः रिक्तस्थानानि पूरयत-

शब्दाः	विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
यथा पट्टिका	षष्ठी	पट्टिकायाः	पट्टिकयोः	पट्टिकानाम्
अग्निशिखा	सप्तमी	अग्निशिखायाम्	-----	-----
ऊर्जा	चतुर्थी	-----	ऊर्जाभ्याम्	-----
अहिंसा	द्वितीया	अहिंसाम्	-----	-----
सफलता	पञ्चमी	-----	सफलताभ्याम्	-----
सूचिका	तृतीया	सूचिकया	-----	-----

Answer:

शब्दाः	विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
यथा पट्टिका	षष्ठी	पट्टिकायाः	पट्टिकयोः	पट्टिकानाम्
अग्निशिखा	सप्तमी	अग्निशिखायाम्	<u>अग्निशिखयोः</u>	<u>अग्निशिखासु</u>
ऊर्जा	चतुर्थी	<u>ऊर्जायै</u>	ऊर्जाभ्याम्	<u>ऊर्जाभ्यः</u>
अहिंसा	द्वितीया	अहिंसाम्	<u>अहिंसे</u>	<u>अहिंसाः</u>
सफलता	पञ्चमी	<u>सफलतयाः</u>	सफलताभ्याम्	<u>सफलताभ्यः</u>

सूचिका तृतीया सूचिकया सूचिकाभ्याम् सूचिकाभिः

Question 7:

समुचितमेलनं कृत्वा लिखत-

क ख

केशरवर्णः ऊर्जास्वितायाः उत्साहस्य च सूचिका

अशोकचक्रम् समृद्धेः सूचकः

श्वेतवर्णः सात्त्विकतायाः निर्मलतायाः च सूचिका

श्वेतपट्टिका सत्यस्य, धर्मस्य अहिंसायाश्च द्योतकम्

हरितवर्णः शौर्यस्य सूचकः

केशरपट्टिका समृद्धेः गतेः च संकेतिका

हरितपट्टिका शान्तेः सूचकः

Answer:

क ख

केशरवर्णः शौर्यस्य सूचकः

अशोकचक्रम् सत्यस्य, धर्मस्य अहिंसायाश्च द्योतकम्

श्वेतवर्णः शान्तेः सूचकः

श्वेतपट्टिका सात्त्विकतायाः निर्मलतायाः च सूचिका

हरितवर्णः समृद्धेः सूचकः

केशरपट्टिका ऊर्जास्वितायाः उत्साहस्य च सूचिका

हरितपट्टिका समृद्धेः गतेः च संकेतिका